

„კახეთის ტრადიციული მეღვინეობა“-სთან მისასვლელი გზის
რეაბილიტაცია, გურჯაანის მუნიციპალიტეტი

ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი და გარემოზე
ზემოქმედების მართვის გეგმა

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა (EMP)

რეგიონალური განვითარების პროექტი (RDP)

კერძო-საჯარო პარტნიორობა (PPP)

ქვე-პროექტის აღწერა

საპროექტო გზა მდებარეობს სოფელ ველისციხეში გურჯაანის რაიონში. არსებული საპროექტო გზა არის ახმეტა-თელავი-ბაკურციხის გზის მარცხენა შეერთება. გზის საფარი ნაწილობრივ დაზიანებულია; გზის სიგანე მერყეობს 6-დან - 7.5 მეტრამდე. გზის საფარი ძირითადად დაზიანებულია და აღინიშნება ორმოები, ნაპრალები. გამომდინარე იქიდან, რომ დაზიანებული გზის საფარის 50%-ზე მეტი, საფარის ადგილ-ადგილ შეკეთება არ არის მიზანშეწონილი და საჭიროა გზის მთლიანი რეაბილიტაცია. გზა ემსახურება ტურისტულ და სამრეწველო მოთხოვნებს. საპროექტო გზაზე არ არის მონიშნულია და არ არის განთავსებული საგზაო ნიშნები.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული მისასვლელი გზის რეაბილიტაციას საერთო სიგრძით- 1920მ სიგრძით.

(ა) ზემოქმედების იდენტიფიცირება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს აქვს საგრძნობი დადებითი სოციალური ზემოქმედება.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს აქვს გარემოზე ხანგრძლივი დადებითი ზემოქმედება ადგილობრივი მოსახლეობისა და ვიზიტორების საცხოვრებელი და გადასადგილებელი პირობების გაუმჯობესებით. ეს შეამცირებს არსებულ უარყოფით ზემოქმედებას საზოგადოებაზე, როგორცაა მტვერი, ემისია, ვიბრაცია და ხმაური.</p> <p>მოსალოდნელი უარყოფითი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება სავარაუდოდ იქნება მოკლევადიანი და დამახასიათებელი მცირე/საშუალო სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის ურბანულ ლანდშაფტში: ხმაური, მტვერი, ვიბრაცია და ემისია სამშენებლო მანქანა-დანადგარებიდან; სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა; ტრანსპორტისა და ფეხით მოსიარულეთა გადაადგილების დროებითი შეზღუდვა.</p>
<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის</p>	<p>მიწის შესყიდვა ან განსახლება არ არის მოსალოდნელი. ხანგრძლივი სოციალური ზემოქმედება იქნება დადებითი (დასაქმებისა და შემოსავლების გაზრდა, ადგილობრივი</p>

<p>ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედების ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება და ტურისტთა ნაკადის ზრდა). უარყოფითი ზემოქმედება არის მოკლევადიანი და შეზღუდულია სამშენებლო ტერიტორიის ფარგლებში. ისინი დაკავშირებულია ზემოთ აღწერილ შესაძლო შემაწუხებელ ფაქტორებთან.</p>
<p>რა სახის ზემოქმედება აქვს ქვე-პროექტს ადამიანთა ჯანმრთელობაზე?</p>	<p>სატრანსპორტო პირობების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხანგრძლივი ზემოქმედება სარგებელს მოუტანს სოფელ ველისციხის ადგილობრივ მოსახლეობას და ვიზიტორებს. მცირე ნეგატიური ზემოქმედება დაკავშირებულია მტვერთან, ემისიებთან, ხმაურთან და ვიბრაციასთან სამშენებლო პერიოდის განმავლობაში.</p>

(ბ) შემამსუბუქებელი ზომები

<p>ქვე-პროექტის დიზაინის რა ალტერნატივები იქნა განხილული და ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია შემოთავაზებული?</p>	<p>გამომდინარე იქიდან, რომ ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას, რაიმე სხვა ალტერნატივა არ განხილულა. სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებით გამოწვეული უარყოფითი ზეგავლენის შერბილება შეგვიძლია სამშენებლო მოედნის დემარკაციით, საგზაო მოძრაობის მართვით, სამშენებლო ტექნიკის სათანადო მოვლა-პატრონობით, სამუშაო საათების დაწესებით, ნარჩენების კარგად ორგანიზებული განთავსება ფორმალურად შეთანხმებულ ადგილას.</p>
<p>წარსულში განხორციელებული მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის დიზაინში?</p>	<p>მგფ-ს ფართო გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და დიდი მასშტაბის გზებისა და ქუჩების რეაბილიტაციის ქვე პროექტების განხორციელებაში. წინა მსგავსი პროექტების განხორციელების გამოცდილებებიდან მიღებული ცოდნის საფუძველზე პროექტი ითვალისწინებს არა მარტო გზის საფარის რეაბილიტაციას, არამედ სანიაღვრე არხების და მილების მოწყობას, ტროტუარების, ქვეითთა გადასასვლელების, განათების, გზის მონიშვნის და სხვა მოწყობილობებს, რაც გაზრდის საგზაო და ქვეითთა უსაფრთხოებას.</p>

ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში და გათვალისწინებული იქნა თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ?	N/A
---	-----

(D) კატეგორიზაცია და დასკვნა

სკრინინგის დასკვნაზე დაყრდნობით,

ქვე-პროექტი კლასიფიცირებულია როგორც გარემოსდაცვითი კატეგორია

- A.
- B.
- C.

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

- 1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
- 2. ქვეპროექტი მიღებულია

მიღების შემთხვევაში, და რისკის შეფასების საფუძველზე, ქვე-პროექტის მომზადება მოითხოვს:

- 1. მცირემასშტაბიანი სამშენებლო და სარეაბილიტაციო საქმიანობების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას
- 2. გარემოზე ზეგავლენის განხილვას, გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადების ჩათვლით

ქვე-პროექტის რისკის შეფასება

მგრძობიარე რეცეპტორები ბუნებრივ და სოციალურ გარემოში ქვეპროექტის ტერიტორიაზე	დიახ/არა?	მნიშვნელოვანი შესაძლო ზეგავლენა/მაღალი რისკი (მონიშვნა)	მცირე შესაძლო ზეგავლენა/ დაბალი რისკი (მონიშვნა)
ბუნებრივი ჰაბიტატები, მყიფე ეკოსისტემა	კი	ტყეები; დაჭაობებული ადგილები; საბუდარი. გამრავლების ადგილები; გადამგრენი ფრინველების დასასვენებელი ადგილები; ველური ფაუნის დამაკავშირებელი დერეფნები დაცულ არეალში; ციცაბო ფერდობები; ალპური და სუბალპური ზონები; მწვანე მდელოები	ძლიერად გარდაქმნილი ურბანული და სოფლის ლანდშაფტები, ინდუსტრიული ადგილები, ყოფილი სამრეწველო მიწები
ზედაპირული წყლები	არა	მთავარი მდინარეები და გარშემო ჭალები; ტრანსსასაზღვრო წყლები და მათი შენაკადები, ტბები, პატარა წყლები, რომელთაც დიდი მნიშვნელობა აქვს ადგილობრივი მოსახლეობისა და ბიომრავალფეროვნებისთვის	პატარა მდინარეები და ნაკადულები, ხელოვნური წყალსაცავები, ტბორები, რომლებიც არ არის განსაზღვრული როგორც მაღალი ღირებულების მქონე მოსახლეობის და ბიომრავალფეროვნებისთვის
მიწისქვეშა წყაროები	არა	რეგიონული / ეროვნული მნიშვნელობის საბადოები , მინერალური ან / და თერმული წყლის რესურსები, გრუნტის	გრუნტის წყლების ნორმალური დონე

		წყლების მაღალი დონე (მაგიდა)	
		N/A	N/A
ფასეული ლანდშაფტები	არა	დაცული ლანდშაფტები, გამორჩეული ესთეტიკური ღირებულების ლანდშაფტები, მწვანე მდელოები, რეკრეაციული ზონები	ძლიერად ტრანსფორმირებული ქალაქის ან სოფლის ლანდშაფტები, ინდუსტრიული ადგილები, მეორადი განაშენიანების ადგილები
		N/A	N/A
ფიზიკური კულტურული რესურსები	არა	კულტურული ძეგლების ინდივიდუალური თუ საერთო დაცვის ზონები, ისტორიული და ტრადიციული ადგილები (რელიგიური, სამარხი, რიტუალი)	არ არის კულტურული რესურსები
		N/A	N/A
ადამიანთა დასახლებები	არა	20-ზე მეტი დაზარალებული ოჯახი; საჭიროა ფიზიკური რელოკაცია	20 ზე ნაკლები დაზარალებული ოჯახი; ფიზიკური რელოკაცია საჭირო არ არის, მიწის აღება საჭირო არ არის
		N/A	N/A
გეოლოგიური საფრთხეები: ძლიერი ეროზია, მეწყერები, წყალდიდობა	არა	რეგისტრირებული	არარეგისტრირებული
		N/A	N/A
<p>თუ ქვეპროექტის მოსალოდნელი რისკი მაღალია რომელიმე ზემოთ ჩამოთვლილი შეფასების კრიტერიუმის მიხედვით, იგი მაღალი რისკის ქვე-პროექტად მიიჩნევა. უნდა ჩატარდეს გარემოსდაცვითი მიმოხილვა და შემუშავდეს გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა.</p>			

თუ ქვე-პროექტის მოსალოდნელი რისკი არ არის მაღალი, რომელიმე ზემოთ ჩამოთვლილი შეფასების კრიტერიუმის მიხედვით, იგი დაბალი რისკის ქვე-პროექტად მიიჩნევა. უნდა შეივსოს გარემოსდაცვითი მართვის საკონტროლო სია (Checklist) მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო აქტივობებისთვის

ქვე-პროექტის სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის ობიექტების მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	X	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას სამეურნეო რესურსებზე, როგორცაა მიწა, საძოვრები, წყალი, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		X
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლეობას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შეძენა (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) ?		X
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბელელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		X
<p>თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იძულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			
კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგის ინფორმაცია		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა პროექტი მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?		X
<p>თუკი პასუხი კითხვაზე 5 არის „დიახ“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.11 ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით მოპოვებული მასალების მართვა უნდა განხორციელდეს OP/BP-სა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.</p>			

ნაწილი B: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
ქვე-პროექტის დასახელება	სოფელ ველისციხეში „კახეთის ტრადიციული მეღვინეობის შენობა“-სთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სოფელ ველისციხეში გურჯაანის რაიონში. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული მისასვლელი გზის რეაბილიტაციას, 1936 მ სიგრძით. არსებული გზა არის ახმეტა-თელავი-ბაკურციხის გზის მარცხენა შეერთება. არსებული გზის საფარი წარმოდგენილია ნაწილობრივ დაზიანებული ასფალტის საფარით; გზის სიგანე მერყეობს 6-დან 7.5 მეტრამდე. გამომდინარე იქიდან, რომ დაზიანებული გზის საფარის 50%-ზე მეტი, საფარის ადგილ-ადგილ შეკეთება არ არის მიზანშეწონილი და საჭიროა გზის მთლიანი რეაბილიტაცია. გზა ემსახურება ტურისტულ და სამრეწველო მოთხოვნებს. საპროექტო გზაზე არ არის მონიშნულია და არ არის განთავსებული საგზაო ნიშნები.</p> <p>გზა ემსახურება ტურისტულ და სამრეწველო მოთხოვნებს.</p> <p>გზის ნაწილი არ არის აღჭურვილი გზის უსაფრთხოების კომპონენტებით, როგორებიცაა მონიშვნები და საგზაო ნიშნები.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ფრაქციული ღორღი -1 712 მ³; • ქვიშა-ცემენტი – 819 მ³; • ბეტონი - 201 მ³; • ღია სადრენაჟე არხი -380 მ³; • დამალული სადრენაჟე არხი -327 მ³; • გზის მონიშვნა 1924 მ; • მეტალის მილების დიამეტრი--0.4 მ , სიგრძე 458მ ; • პოლიეთილენის მილების მონტაჟი 6300 მ; • ჭების მოწყობა - 10 ცალი;

ინსტიტუციონალური ორგანიზება (სახელი და კონტაქტები)	მსოფლიო ბანკი საპროექტო ჯგუფის ლიდერი აჰმედ აივეიდა	პროექტის მენეჯმენტი მგვ	უსაფრთხოების ზედამხედველი მგვ ნინო პატარაშვილი	ადგილობრივი წარმომადგენელი გურჯანის მუნიციპალიტეტი
განხორციელების ორგანიზება (სახელი და კონტაქტები)	უსაფრთხოების ზედამხედველობა მსოფლიო ბანკი დარეჯან კაპანაძე	სამუშაოთა ზედამხედველი ტექნიკური ზედამხედველი Joint Venture of STEGET srl (Italy), (Leading Partner) & ESTIA srl (Italy), (Partner) & SWS Engineering S.P.A. (Italy), (Sub-consultant) & GDP Consultants (Italy), (Sub-consultant) & Studio SANI (Italy), (Sub-consultant)	ადგილობრივი ზედამხედველი: გია ამისულაშვილი გურჯანის მუნიციპალური გამგეობის ინფრასტრუქტურისა და არქიტექტურის სამსახურის სპეციალისტი	სამუშაოთა კონტრაქტორი: შპს „ავტობანი“
ადგილმდებარეობის აღწერა				
ადგილის სახელი	სოფელი ველისციხე, გურჯანის მუნიციპალიტეტი			
ადგილის მდებარეობის აღწერა	პროექტის განხორციელების ადგილი მდებარეობს აღმოსავლეთ საქართველოში, კახეთის რეგიონში, გურჯანის მუნიციპალიტეტში. სამუშაოების ადგილზე წვდომა თბილისიდან შესაძლებელია თბილისი-ბაკურციხე-თელავის საავტომობილო გზით. მანძილი თბილისიდან დაახლოებით არის 120 კმ.			
ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი?	სახელმწიფო			
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროლოგიური და სოციალურ-ეკონომიკური კონტექსტის დახასიათება	გურჯანი მდებარეობს გომბორის მთათა სისტემის ჩრდილო-აღმოსავლეთ კალთაზე ზღვის დონიდან 415 მეტრზე. მდინარე ალაზანი ესაზღვრება ჩრდილო-აღმოსავლეთიდან გურჯანის მუნიციპალიტეტს და გამოყოფს მას ყვარლისა და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტებისაგან. ის ესაზღვრება ჩრდილო-			

	დასავლეთით თელავის მუნიციპალიტეტს და სამხრეთ-აღმოსავლეთით სიღნაღის მუნიციპალიტეტს. გურჯაანის მუნიციპალიტეტს უჭირავს დაახლოებით 849,2 კმ ² .
<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>ადგილობრივი სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირების საშუალო მანძილი იქნება დაახლოებით 15 კმ.</p> <p>სამშენებლო მოედანზე სამუშაოებისთვის საჭირო წყლის მომარაგება მოხდება წყლის ავზებიდან. ხოლო, დასაღვეად ვარგისი წყლით მომარაგება პლასტმასის ბოთლებით მოხდება.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელებისას წარმოქმნილი ნარჩენები იქნება უმნიშვნელო და განთავსდება გურჯაანის მუნიციპალიტეტის ნაგავსაყრელზე.</p>
კანონმდებლობა	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც დაბალი რისკის B კატეგორიის პროექტი. გურჯაანის მუნიციპალიტეტის მმართველობამ მიიღო პროექტი.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას. ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად,</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) სამუშაოების შემსრულებელი უნდა იყოს ლიცენზირებული, (ii) სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (iii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); (iv) კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისათვის და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა); (v) სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე განთავსება ან მიწის სამუშაოებისას წარმოქმნილი ინერტული მასალების დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილზე შეთანხმებული უნდა იქნეს ადგილობრივ(მუნიციპალურ) მთავრობასთან წერილობით. <p>სამშენებლო კომპანია შ.პ.ს. „ავტობანი“-მ წარმოადგინა შემდეგი:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ასფალტისა და ინერტული მასალის მასალების მიწოდების ხელშეკრულება. <p>ინერტული მასალების მოპოვების ლიცენზია არ არის მოთხოვნილი, რადგან კონტრაქტორმა მოიპოვა ინერტული მასალები. ხოლო, სამუშაოების დროს წარმოქმნილი ზედმეტი გრუნტი, საზედამხედველო კომპანიის წერილის საფუძველზე გამოყენებული იქნა ადგილზე გზის საფუძვლის მოსაწყობად.</p>

	<p>ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებულია ჯანმრთელობის რისკის შესახებ, რომელიც დაკავშირებულია აზბესტ შემცველი მასალის, ამ შემთხვევაში მილების, ხელახალი გამოყენების დროს, თუმცა მიუხედავად ამისა, მათ არ მისცეს კონტრაქტორს ნაგავსაყრელებზე დანგრეული მილების განთავსების ნებართვა. ამდენად, მილები გადაეცათ ადგილობრივებს.</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
<p>დანართები</p>	
<p>დანართი 1. წერილი საზედამხედველო კომპანიისგან ზედმეტი გრუნტის მოსწორების თაობაზე</p>	

ნაწილი C: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	B. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიB
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიC
	E. მიწის შექმნა ¹	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიD
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიE
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიF
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიG
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიH

¹მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექმნილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექმნილ მიწაზე.

²ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი D: შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებები საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<p>(a) ინფორმაცია მომავალი სამუშაოების შესახებ მიწოდებული უნდა იქნეს ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის;</p> <p>(b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებული უნდა იქნეს დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით;</p> <p>(c) მოპოვებული უნდა იქნეს მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა;</p> <p>(d) კონტრაქტორი უნდა იქნეს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით;</p> <p>(e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში უნდა იქნეს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები);</p> <p>(f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მაჩვენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) ინტერიერის დემონტაჟისას ნამსხვრევები შეიძლება გამოყენებული იქნეს პირველ სართულზე.</p> <p>(b) დემონტაჟის შედეგად წარმოებული ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და აუცილებელია მისი წყლით დასველება, ნარჩენების მტვრის შემცირების მიზნით;</p> <p>(c) პნევმატური ბურღვის/კედლის ჩამონგრევის დროს წარმოებული მტვრის ჩახშობა უნდა განხორციელდეს წყლის შესხურებით და/ან მტვრისგან დამცავი ეკრანის მოწყობით;</p> <p>(d) აუცილებელია, რომ გარემომცველი გარემო (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი იყოს სამშენებლო ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;</p> <p>(e) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა - ღია სახით;</p> <p>(f) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა იყოს სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების გადამეტებული - არამიზნობრივი მოძრაობა;</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(a) მშენებლობით გამოწვეული ხმაურის შეზღუდვა მოხდება ნებართვაში მითითებული შეთანხმებული დროის შესაბამისად;</p> <p>(b) მუშაობის დროს აუცილებელია გენერატორების, საჰაერო კომპრესორების და სხვა ელ. მექანიკური აღჭურვილობის ძრავების სახურავების დახურვა, ხოლო აღჭურვილობის განთავსება უნდა მოხდეს დასახლებული პუნქტებიდან მოშორებით;</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(a) აუცილებელია ეროზიისა და ნალექების ისეთი მაკონტროლებელი ღონისძიებების გატარება, როგორცაა მაგ. თივის ზვინები და/ან ლამის შემოღობვები, იმისთვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული ნალექების სამშენებლო ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ გადასვლა, რამაც შესაძლოა ზედმეტად აამღვრიოს მახლობლად მდებარე მდინარეები და ნაკადულები;</p>

	<p>ნარჩენების მართვა</p>	<p>(a) საჭიროა ნარჩენების შეგროვების და გადაყრის გზების და ტერიტორიების იდენტიფიკაცია ყველა ძირითადი სახეობის ნარჩენებისთვის, რომელიც მოსალოდნელია სადემონტაჟო და სამშენებლო საქმიანობის პროცესში;</p> <p>(b) მინერალური სამშენებლო და დემონტაჟის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების სეპარაცია მოხდება ძირითადი, ორგანული, სითხის და ქიმიური ნარჩენების შესაბამისად, სამშენებლო ტერიტორიაზე მათი დახარისხებით და შესაბამის კონტეინერებში განთავსებით;</p> <p>(c) სამშენებლო ნარჩენები სათანადოდ შეგროვდება და განთავსდება ლიცენზირებული შემგროვებლის მიერ.</p> <p>(d) ნარჩენების გატანის ამსახველი ჩანაწერები წარმოადგენს მათი სათანადო მართვის საფუძველს;</p> <p>(e) შესაძლებლობის შემთხვევაში, კონტრაქტორი ხელმეორედ გამოიყენებს და გადაამუშავებს შესაბამისი სიცოცხლისუნარიანობის მქონე მასალებს (აზბესტის გარდა).</p>
<p>H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>a) ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; ▪ უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან საქონლის გადაადგილების საათებში. ▪

ნაწილი E: გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მომწოდებლის კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგგ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის	მგგ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

	ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.				შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
მიწის სამუშაოები	ამოღებული მასალის დროებითი განთავსება წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ადგილზე; ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე; შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების დაუყოვნებლივ შეწყვეტა, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება მხოლოდ სამინისტროსგან წერილობითი თანხმობის მიღების შემდეგ.	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექცია	მიწის სამუშაოებისას	სამშენებლო ტერიტორიისა და მისი შემოგარენის დაცვა სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურებისა გან; ფიზიკური და კულტურული რესურსების დაზიანების და დაკარგვის თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი,

<p>ინერტული მასალების წყარო</p>	<p>მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია; სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება; მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა</p>	<p>კარიერები</p>	<p>დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება</p>	<p>ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში</p>	<p>ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია; სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტთა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
---------------------------------	---	------------------	--	--	--	--------------------------------------

სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია;	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი,
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები	ინსპექტირება	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი

	წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა					
საოპერაციო ფაზა						
რეზილიტირე ბული გზის მოვლა	საგზაო უსაფრთხოებისთვის გზის საიდენტიფიკაციო ნიშნების მოვლა- პატრონობა; არსებული ქუჩის მონაკვეთების დემარკაცია - შეკეთების პროცესში; ასფალტის და/ან სხვა ნარჩენების გატანა მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების ტერიტორიიდან გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე	რეზილიტირე ბული გზები	ინსპექტირე ბ	მოვლა- პატრონობის პროცესში	საგზაო შემთხვევების და სატრანსპორტო მოძრაობის დარღვევის თავიდან აცილება	გურჯაანის მუნიციპალიტე ტი

დანართი 1. წერილი საზედამხედველო კომპანიისგან ზედმეტი გრუნტის მოსწორების თაობაზე

